

בדרכי אלולתינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עתות חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בនשיאות מרכז הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רוח הרואה 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגילון מופץ בכל בתיה הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה

מנהגים הנוהגים בכוס

מתוך שע"ה או"ח סי' ל"ה הי"ז
למרן הגר"י רצאבי שליט"א
אין להקיש כוסות יין (והוא הדין שאר
משקין) זה בזה כשברכם "לחים", כי
הוא מנהג גויים, ולא כאלה חלק יעקב:
ובענין יצחק שם כתוב ו"ל: עין ש"ת
שבות יעקב ח"ב סימן פ"ח, ובספר מנהג
ישראל תורה סימן ק"ע אות ט"ו,
ובדברינו להלן חלק י"ד הלכות חוקות
הummים סימן קמ"ד הערכה כ"ג. ומנהג זה
לא נשמע אצלינו בתימן כלל ועיקר,
והר"א ערוצי הלוי רשם אותו בכלל
המנהגים המוקלקלים שראה בעלותו
לאرض ישראל, בספריו יורה חטאדים דף א'
אות כ"ח וויל' אם יש סעודת אירוסין או
ニישוואין, מתקבצים כמו השדים לאכול
סעודתן ולשתות כסותיהם בחטיפה,
ואומרים זה לזה "לחים", "לחים", בלי
דעת נכונה. ומגייעים כוס בכוס ומשמעיים
קול הברחה גדולה ע"כ.
המנגן בשרוצה לשנות המשך בעמוד האחד�

בנתיבי החינוך

הרוב אליו נהרי שליט"א מנהל התית

ותאמר אליו גם תנן גם מספוא רב עמו גם מקום ללון (בראשית כד. כה)
מובא במדרש החפץ למהר"ז הרופא זצ"ל: גם תנן. ריבבה קנים. גם
מספוא. ריבבה פסולת שומশמן שאוכלי gamlim. גם מקום ללון. ריבבה לך
ולאנשים שעמק. נאמני לו בתחילת ולונ ולבסוף ואפייל לילות הרבה ואפל
הם אנשים הרבה. עכ"ל. ובידינו בח"י כתוב: והנכון לפреш ללון שהוא
לשון יוצאת ומשפטו להלין, ויאמר ה' כי יש בית אביך מקום שתלינו אותנו
ונסתופ בצלבם כמנג האורה עם אהוז הבית. ורבeka השיבה גם מקום
לلون, לא תצטרך שניה אナンנו מלינן אובל אתה עצמאך תבחר
מקום לנו אנתנו באיזה מקום שתרצה כמנג אדון הבית לא כמנג האורה
ומה שינתה הלשון ואמרה ללון שהוא לעוד. עכ"ל.
רבeka הייתה בגיל שלוש בלבד, ומайдן בגורותה גודלה מאוד, שמלבד
שלוחו אותה לשאוב מים אמר אחיה ואמה, שם שם נ נקרא לנערה
ונשאה את פיה. וכשנשאה ע"י אילעור עבר אברהם הייש מקום לליין
משיבה ברוחב לב ומצעה את ביתם וכל אשר להם כאלו היא המנהלת
את המקום. ודבר זה צרעיך התבוננות, האם נכון ליד לדבר כך במקום
הורי.

אלא צ"ל שרבeka חונכה בביתה למצות הכנסת אורחים והיה פשוט בעינה
שו תהיה תשובה הוריה, ואדרבה אם לא תשיב כך גערו בה הוריה. וכמו
שמצינו בונות יתרו כאשר הצלין משה מיד הרועים ושבו לאביהן מוקדם
מהרגיל, תמה יתרו ואמר (שמות ב. ס) עיאמר אל בנטיו ואיז למה זה עזבטען
את האיש קראן לו ויאכל לחם, וכותב הספרונג, לאחר שהוא אורח ואיש
חסד, היה לנין לגמול עמו חסד הכנסת אורחים. עכ"ל.

נמצינו למדים שאנן מותר ומצווה לילד להшиб במקום הורי, אך זאת דוקא בדבר שפיטוט וברור לו שכן ההנאה בבית. וגם זאת
דוקא כאשר הורי אין בנמצא שם, אדם יעה במקום הורי לנגד עיניהם אין לך חסרון מורה גדול מזה ה'י. וכתבנו זו את מפני
היהוציא את אשר מובה בגמרא (סודה מה): 'בעקבות משיחא חזוףא יסガ', ורואים זאת היום ללא הרף, ואבדה הבושה והכבד
להורים מפני העצמות' שניתנת היום לילדים, והבטחון המופרז אשר חיים בו ילדי הדור הזה. ובכוננה כתבנו הלשונות
המורגליות בפי האנשים, מפני שמנסים לטרר את השראי במילים יפות, במקום לתיקן המדאות.

�דבר זה אינו רק באמירה אלא אף במעשה. ר"ל, יש ילדים העשויים דברים בבית הורים או בחפצי הורים כאילו הוא שלהם.
כגון שמתנקנים או מפרקנים או בונים או משנינים סדור חפצי הבית וכו"ב, על דעת עצםם. וכשנשאלאים ע"י הורים, מדווע עשיתם
כך? משבים, חשבנו שהוא ימצא חן בעיניכם. ועל זה יאמר 'מי בקיש' מ'זאת מידכם רמוס חצרי'. והן אמרת שהחלק ניכר מזה תליי
מאוד בטבעי הילדים ומולם, עכ"ז מוחבת הורים להחנכים ולהרגלים מקטנות לא לעשות ולא להתעסק بما שאינו שייך להם
לא שיברו הדבר קודם עם הממונה עליהם. וכל דור וקשייו, ולפום צערא אגרא.

תנו רעה משפע לריה העליונה, הצעות חיקות העוזות במסירות רנה, ומענקות אהנה ושםחה לא מיעץ
והגבלה. היר מלפני שוק טמיין, שיחמלאו כל משאלות לך לטובה, ויראו פירות געמלן ונערעה רנה כי עזקה
כשעים מאה, ולא תהא פרץ וויצאנו חז מזע יון אלא תורה ויראה טרך ישראלי סנא אלייז

מחדדי רבותינו

זכרון תלאות לבת יחתאו
ספרים חמישה למורה"ץ צאלח זצ"ל
עמ' קפ"א

פתרונות לפרש תירא'
אחדה חידה! אברהם ואביב מלך
השכימו, אברהם מאהבה, ואביב מלך
מיראה.
הזכה בהגלה: מי שהכל שלו.
מי בתמונה: טרם נפטרה!

זהו ייחודי!
נתמעטה בנטירא
אר נתרבתה במשמעתה
ובגילין זה נמעא פתרנה
בון הפורטם וכונת יוגל פוטס

מי בתמונה?

בן הפורטם וכונת יוגל פוטס

אמר הכותב, ראיתי לכתב כאן זכרון תלאות, אשר מצאנו בעונות הרבים, בשנת ב"ה ובע"לו, עם קצת תוכחת, להזיכר ולהזכיר להמון דורינו, ולדורות הבאים אחרינו, כדי שיכרו ויישבו אל הא, והתיה יראתו על פניהם לבת יחתאו, ישמי החרים ויביטו העורים, לראות ולהתבין, بما שהגיע אלינו ממקרי הזמן ותלאותיו בסבת העונות, אשר גברו למעלה ראש, להפסיק חוס ושלום האור העליון, שלא להשפיע לכל העולמות, ובפרט עצרת גשמי, אשר היא אות ומופת על מעשינו, שבזמן שאין אנחנו נהגים כשרה, אויהם הם נערצים, כמו שייעדנו השם יתרוך בתורה, ובפרט בפרשת אם בחקתי תלכו, לפיכך, כשהגיע עת ירידת הגשמי, צרכיהם אנחנו לפפש במעשינו, ולשוב בתשובה שלימה לפניינו, ולבקש מלפניו, שירחים علينا, ונשتدל בעבודתו יראתו וקיים מצותיו, ולטהר לבבינו ומחשובינו, ונזכר כמה צרות עברו علينا בעונותינו בשנים שעברו, הרעב והדבר, והמרת הדת, וחרבן בתים, ומגניעת הרחמים, ועצירת גשמי, ויוקר השערים, ומיעוט משא ומתן, ופגרים מתים, מושלמים ברוחבות ובשוקם, וצעקת הקטנים עם יתומים ואלמנות, שואלים לחם ואני, לפיכך צרכיהם אנו לחוס על עצמנו ועל בעליינו ועל טפינו, להשתדל בכל מאמץ כחינו, להתחנן ולבוכות לפני יוצרינו, שירחים علينا, ויעשה לנו מעד רחמי וחודרי, ואל ידינו מכפעליינו, ועוד צרכיהם אנחנו הנשארים, להודות לו יתרוך, אשר גמלנו כל טוב, והוציאנו ממות לחיים, ומאפשרה לאורה, ונפהר תמיד מהתלאות אשר עברו علينا, אשר הם בסבת העונות חולפות וbateot, אך אם נטיב מעשינו, כמו שצונו האל יתרוך, מובהך לנו שיתמיד טובו וחודרו علينا, והתיה כוונתינו, כדי שהיא לנו פנאי לעסוק בתורה, ולקיים מצותיה בעלי, שום מונע, ונשتدל במצוות הצדקה כפי יכלתינו, שבוכותה ישפיע לנו השם יתרוך גשמי רצון, כמו שודשו ר"ל, שנסמכה פרשת כיד לפרש שקלים, לומר לך, שבוכות הצדקה גשמי יודדים, ולהמשיך הרחמים והשفع, ולמתוק בחינות הדין, ונזהר לשמור שבת כהאלתו, במעשינו, ובධיבורינו, ובhalbוכינו, לפי שסקולה נגד כל המצות, ובמצות ציצית ותפילין ומזוודה, ולהזכיר צורה לדרכינו, ולזכות לחוי העולם הבא, ושיס האדם אל לבו, שבכל יום ויום מתרחק מן החיים, ומתקrab אל המות, כמים הנגרים ונמשכים מצד זה לצד אחר, ויפחד תמיד מן המות, כמו שאמר שלמה המלך עלי השלים, (משל כי"ד) אשרי אדם מפחד תמיד, ויתරחק מן הקטנות והמריבות, ושנאת חنم, וקללה בני אדם, ומכחש וכוב, ומטענת שקר, ומשבעות שוא, ובזה ינצל מן החטא, ויזכה לעולם טוב, לחזות בنعم ה', אשר עין לא ראתה אלדיים זולתיים עשה למחci לו.

הימים עולים לקראתה[ג]

וירץ העבד לקראתה (בראשית - י) לפי שראה שעלו הימים לקראתה כפרש"ז זיל.

לעד"ז שנלמד זה מה ש אמר הכותב ותמלא כדה ותעל ולא אמר ותשאב ותמלא. וביאור העניין שיודיע שדרך השואבים מים מן העין שמקבלים הימים היוצאים מן העין בכל קרטן, וזה הנקראת שאיבה וושופcin לתוך הבד עד שיתמלא (ועלם), ונעשה נס לרבקה כשירדה העינה שיצאו מים רבים מן העין עד שנתמלאה הבאר היהיא, ובזה לעולם נראה כמו שעלו הימים לקראתה, אז לא הוציאה עוד לשאוב בכלי קטן עד שיתמלא הבד, אלא מיד הכניסה כדה לתוך הימים עד שיתמלא ועלתה.

ובענין מה שיש מפורסם בזמנינו במעין שאצל קבר הרב החסיד האר"ש שבוי ות"ל, שהולכים אל עין הימים של הרב הנזכר, מי שיש לו איזה חוליא או צער בר מינן, (כדי לרחות).ומי שנטבלה תפלהו עלין הימים לקראותו באופן שיווצאים מים רבים מן העין בהתאם עד שיגיעו לחזי גוף או יותר, והוא סימן לו שיתרפא ואוזו יצא בשמה ונחמת ישועה. ובהיפך למי שלא נטבלה תפלהו שהוא נכנס אל העין ואין שם אלא מים מפכים כدرיכם כידוע. וכמו כן העניין באבות שהיו עלין הימים לקראותם לנס ולאות, שהם המרכיבים שפיע לעולם ושם רואים לטובה מרובה בעלי שם טorth. ומה"ש הכתוב בפעם שנייה ותשאב, אפשר שלא נעשה לה הנס הזה אלא בפעם א' מפני שאין ראוי להיות שני הטבע מתמיד כ"ב, שכן הוא רצונו יתרוך להיות העולם מתנהג ע"פ הטעבע. ודי במא שעלו הימים לקראתה בפעם הראשונה לפרסם מעילתה, והambilין בין מפעם אחת לכמה פעמים. ואח"ב מצאתי להרמב"ן זיל שפירוש כפירוש זהה.

'משכיל דרוש' למותר" קרח זצ"ל

לרפואה
שירותה בת נח לי
בשבחעו"

לרפואה
שינויה בת חייא
ריבבי בשבחעו"

לז"ק
תומר ישראלי בן יעקב
וואודליה בת מנשה

לרפואה
יוסף בן משה
דניון בשבחעו"

מהליכות רבותינו

תמים תהיה

תמים אבותינו ואמותינו הקדושים ידועה ומפורסמת. אך אם מידי פעם לא יכור את האדם, ישכח ויתתקע מה תמיות אמתיות אשר האדם ציר להתנגד בתום לב עם בוראו. על כן נעה מה שיפר בשווי' הרש"ז עמי' שלו' (במעט שינוי לשון).

כאשר באחד הימים יצא חסן צומע לעיר פתח תקווה וטייל ברוחובתו, נעד לדר חלון רואה שבו הייתה מוצבת בובה לבושה בשמלה אשה, ואז החל לשאול אותה מה הם המחרים של שמלה זו ושל שמלה זו כדי לknוט לאשותו. למשל נענעה הhall לבושים ולקלול את הבובה במילים השגורות בפי' חזינת נח וכוכי ביום זה נבקעו כל מעינות תהום וכוכי, ונח חיה אחרי זה שלוש מאות וחמשים שנה, שנאמר (שם ט כה) ויחי נח אחר המבול שלוש מאות וחמשים שנה, הרי כי אלפים ושש שנים, ואברהם אבינו היה בן נ"ח שנים, עוד מ"ב שנים לחיה אביהם אבינו ע"ה, הרי הוא בן מאה שנים, הרי כי אלפים ומ"ח שנה. עוד ל"ז שנים, כי נשנית המורה בשני אלפיים ופ"ה שנים לבריאות העולם. ואפשר לתה סימן לויה, שאנוינו יכוילים לומר "בפ"ה מל"א" ובכסק' מלא נשנית מערת המכפלה. ומפני זה חשב הכתוב שני חי' שרה. ויש עוד כמה טעמים לזה.

(פ"דרום משלחן גביה' למועד"ר חי' אלשיך ז"ל)

ויהיו חי' שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חי' שרה (בראשית כב. א) מה שוכתה שרה אמרו שיזכרו שני חייה, ולא מצאנו שנזכרו שני חי' אישת זולתה. נראה שהטעם הראשון הוא, מפני שהיתה מגיירת את הנשים, כמו שאמר רבותינו ז"ל (ב"ר פל"ט יד), אברהם אבינו ע"ה מגיר את האנשים, ושרה מגיירת את הנשים.

עוד אפשר לומר שוכתה מטעם גמילת חסדים שהיא עשו. שהרי נראה מהכתב, שהוא הייתה אופה לאורחים עצמה, אף על פי שהיא לה שפותה הרבה. שהרי אברהם אבינו ע"ה אומר לה (כח), מהרי שלוש סאים קמח סולת לוייש ועשוי עוגות, הרי שהיא אופה היא עצמה, וזה לא הבהיר גמילת חסדים. ואף על פי שהיא כבר בת תשעים שנה, הייתה היא מכינה את האוכל לאורחים, ומכל שכן לדברי רוזל (ב"ר פמ"ח יב) שם זו תשע סאין.

עוד שמעתי טעם, שהכתב רמז לנו קני המורה באיזה היה הKENNI, כי למדו חז"ל (עי' ב"ר פנ"ח ח) כל דיני השטר מוקם שדה עפרון וכו' (פ"ג). נשאר לנו ללמוד התאריך, איפה נרמז. שהרי יוצא נשנית המורה בשנת "בפ"ה" לבריאת. שהרי נח מת כאשרם אבינו היה בן נ"ח שנים. והראיה מהחובן הזה. שהMBOL ירד בשנת אלף ותרנין שנים לבריאות העולם, ואotta השנה שתש שמאות לחיה נח, שנאמר (בראשית זיא) בשנת ששת מאות שנה לחיה נח וכוכי ביום זה נבקעו כל מעינות תהום וכו', ונח חיה אחרי זה שלוש מאות וחמשים שנה, שנאמר (שם ט כה) ויחי נח אחר המבול שלוש מאות שנה וחמשים שנה, הרי כי אלפיים ושש שנים, ואברהם אבינו היה בן נ"ח שנים, עוד מ"ב שנים לחיה אביהם אבינו ע"ה, הרי הוא בן מאה שנים, הרי כי אלפיים ומ"ח שנה. עוד ל"ז שנים, כי נשנית המורה בשני אלפיים ופ"ה שנים לבריאות העולם. ואפשר לתה סימן לויה, שאנוינו יכוילים לומר "בפ"ה מל"א" ובכסק' מלא נשנית מערת המכפלה. ומפני זה חשב הכתוב שני חי' שרה. ויש עוד כמה טעמים לזה.

(פ"דרום משלחן גביה' למועד"ר חי' אלשיך ז"ל)

לרפואת והצלחת

הרה"ג יהיאל בן יוסף גראפי
בשכחה"

בדרכיהם אתה לך....

בחלים דבר בו

פרנסתו של רביינו יהיה אלשיך בארץ, היה מהגאות ספרי תורה. עסק נعلاה זה בדברים שבקדושה, היה לרווחו של רביינו כמשיב נפש, בפרט לאחר שהיה מכיר ורגיל בעבודת קודש זו, עוד בהיותו בתימן בהגנותו את ספרי התורה בביבהכ"ס בית אלשיך. בזאת מצא רביינו מנוח, כאשר אותה נפשו, לישב בצדנה ובלא פרוסמת, בצל מלאת קודש זו.

וכך היה מגיע רביינו מידי יום ביום, ומגיה ספרי תורה. עד מהרה הפך מקום עבודתו של רביינו, ל"בית מדרש מועט", באשר פיו של רביינו היה שופע חידושים, פנים ומרגליות שעלו במחשבתנו, בעת שעסוק בהגאה. בנוסף לרביינו עסוק בעבודת קודש זו, תלמידי חכמים צעירים נוספים, ממקוריו של רביינו, אשר אונס היה כרואה לשמע כל דבר חדש, שיצא מפי המפיק מרגליות, והוא היה להם גם כמשיב דבר, על שאלות בהלכה שהתעוררו מפעם לפעם בהלכות שת".ם.

באחד הימים הגיע רביינו מוטרד, הוא מיהר אל אחד מספרי התורה שהיו באמצעות ההגאה, והחל מחפש ותר אחר תיבה מסוימת, עד שעצר והצבע על בעיה הלכתית שקשה מאד לארה. מקרוביו שעסקו עמו בעבודת הקודש עמדו מופתעים. אך רביינו פתר מיד את תמייתם, "חולמתי בלילה, כי מן השמים מרים לי תיבה זו, ומזכים עלי לברקה".

(רביינו היה אלשיך ע"מ קצ"ח)

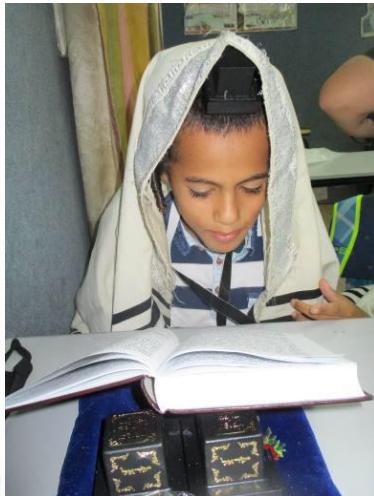
עלילוי נשמת חיים בן יהיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרון בן אליהו פרץ ז"ל,

דוד בן סעד בשאדי ז"ל, יוסף בן יהיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דוד טיב ז"ל,

יפה בת יהיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי ר biome

רב יוסף בן יהושע זצ"ל
רב קהילת מוצמאר בשנת
התר"ט.
תנצב"ה.

על זכות העולם
עו"מ

הודות...
הברכה...

לאמות היקרות י"ץ

אשר מידי פעם לפעם משוחחות אט
התלמידים במסיטתם לרגל סיום
פרשה או משנה ולל עמל תורה,

ואופות עוגות

במיטל התעטם וטייל המראאה,
ובזה מהנתנות הנעים למעלת
והשיבות לימוד התורה.

יה"ר שיראו כלן את בענין עולים
בעועלות העורה והיראה, עושים
רצון יוצרם באחלה ובשמחה,
ברירות איתה ונורא מעיליא
אל"יד

העות, האורות ותשובה לחידות
ויתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
e0504150896@gmail.com

תפארת בניים

מה עושים
תלמידים
בהפסקה...
שריכ
שירת
אכוטינו
מהזיוון

מבצע 'תפילה בהתמדה' אשר
זכה וקיבל סידור מתנה
ה"ה

אסף שמליך
ג"י
יה"ר
שיטקלבו
תפילתו
ברצון, אכי"ר

פנוי הלכה

המשך מהעמוד הקודם

ין או שאר משקה, מחזק הכוּס בידו ואומר
השם יהיה אתכם לחיים טובים וכו' כدلעיל סימן
ב'ט הערכה ל"ח ד"ה עוד. וזהינו מכוס שני
ואילך, כי על כוס ראשון מברך ברכתו. ועיין
לקמן סימן נ"ט סעיף י"ז, מה שנוהגים לומר אז
שבשת. ובחילק יורה דעה הלכות ניחום אבלים
סימן קפ"ז סעיף י"ג מה שנוהגו לומר אז בבית
האבלים רחל].ומי שנטכבר בכוס מחייבו,
אומר ברוך מי שהכוּס מידו, ועונים ברוך
שותהו.

לו"ש"ק
יובל בן דוד
ורות בת זכריה

לו"ש"ק
שלום בן יעקב ומירב
טליה בת מנשה

חוגגים
סיומים
תלמידי
כיתה אי
כסיום
פרשת
נו
ותלמידי
כיתה ד'
כסיום
מסכת